SERIA II.—ANUL III, No. 413 — Ediția a treia — SAMBATA, 29 MARTIE, 1897

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE

Incep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc tot-d'a-una înainte

In *București* la Casa Administrației

In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale

Un an în țară 30 lei; în streinătate 50 lei

Șase luni . . . 15 » » » 25 »

Trei luni . . . 8 » » » 13 »

Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA

No. 3 — STRADA CLEMENȚEI — No. 3

EPOCA

NUMĂRUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In București și județe *se primesc* numaĭ la Administrație

In streinătate, *direct la administrație* și la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia

» » » III . . . . . 2.— lei »

» » » II . . . . . 3.— » »

Inserțiile și reclamele 3 lei rîndul

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACȚIA

No. 3 — STRADA CLEMENȚEĬ — No. 3

NEPUTINȚA LIBERALILOR

Duminică, 30 Martie

Ora 2 p. m.

Partidul Conservator

VA ȚINE

O mare întrunire publică

IN SALA DACIA

Lista de subscripție încredințată d-lui Take Ionescu, pentru ridicarea statuei lui Alexandru Lahovari:

Take Ionescu	1000
Societatea «Dacia Romînă»	1000
X. Y. Z.	1320
Principele Barbu Știrbei	500
Alexandru A. Plagino	500
C. G. Disescu	100
Dr. Toma Ionescu	200
Angelescu Daniel	100
H. Lorentz	50
D. Hernia	200
Jules Brun	20
Henri Catargi	100
Ion Rusu Abrudeanul	5
M. Alexandrescu	100
Baron Waldberg	200
Baron Barbu Bello	300
Generalul Rasty	100
General Jacques Lahovari	1000
N. Boldur Iepureanu	50
Ioan Duca	20
N. Costandache	20
Virgil Arion	50
Mircea Dancovici	100
Barbu Păltineanu	200
Total	7235

Concentrarea Neputincioșilor

In momentul în care scrim, guvernul coțcarilor și al ridiculilor s'a dus.

Când, însă, e vorba de colectiviști, trebue să ne așteptăm la orĭ ce surprinderĭ.

D-niĭ Aurelian și Lascar aŭ eșit pe ușă, este însă foarte posibil să'ĭ vedem reintrînd pe fereastră saŭ pe coș.

De altă parte, se știe cu câtă rușine și sub ce huideo general a fugit *ignobilul* pe fereastră acum câte-va luni. Nu cum-va suntem amenințați să'ĭ vedem reintrînd pe ușa mare deschisă?

Cine va forma ministerul?

Aurelian saŭ Sturdza? Pînă se va lua o hotărîre, noĭ deschidem un loc de prinsoare pentru saŭ contra, ba chiar făgăduim portretul, fie al unuia fie al celui-l-alt, din acești iluștri bărbați, acelui cititor care va găsi motivele pentru cari trebue ca noul minister să fie compus de Sturdza, iar nu de Aurelian, saŭ vice-versa.

Ni se spune că colectivitatea voește *să se concentreze*. Și că prin urmare, viitorul minister se va compune din toate ilustrațiile tuturor grupurilor și a nuanțelor — minus d. Fleva, bine înțeles.

Mărturisim că această versiune ne-a băgat spaima în oase nouă conservatorilor. Căcĭ nu e puțin lucru ca colectivitatea să se concentreze!

Auzĭ! Sturdza să fie alăturea cu Aurelian, Poni lîngă Mîrzescu, Cantacuzino cot la cot cu Lascar, iar Djuvara bot la bot cu Porumbaru — aceasta e grav de tot! Ce forță! Ce prestigiŭ! Ce armonie, Doamne Dumnezeule!

Noĭ îndrăznim să facem numaĭ o umilă întrebare:

Ministerul Sturdza, fost'a el răŭ, incapabil? Dăm un premiu celui care, fără a fi sturdzist, va îndrăzni să susțină contrariul.

Ministerul Aurelian, fost'a el un minister păcătos? De sigur că da.

Apoĭ bine, onorabililor partizanĭ a'ĭ concentrărei: cum credeți că unind împreună niște oamenĭ răĭ, incapabilĭ, cu alțĭ păcătoșĭ nedemnĭ va putea eși un minister bun și capabil?

Două infirmități unite la un loc nu pot face niciodată o forță; din contra, dacă cele două boale respective sunt infecțioase, bolnavii se vor alege din această împreunare cu un lucru: că pe lîngă boala de care sufereaŭ înainte, se vor mai molipsi și de aceea a tovarășului de pat saŭ de sală.

Acest lucru îl vor păți și colectiviștiĭ. Sturdziștiĭ vor împrumuta de la aurelianiștĭ minciuna și efeminarea; aurelianiștiĭ se vor alege cu răutatea și prostia sturdziștilor.

De altminterea este știut că guvernele de concentrare n'aŭ durată. Intr'o zi saŭ alta, neînțelegerile isbucnesc din noŭ și patimele se dezlănțuesc cu mai multă furie.

Sturdziștiĭ și aurelianiștiĭ nu puteaŭ sta împreună în același Parlament, separați și la distanță, cum voițĭ ca eĭ să stea în armonie așezați pe aceeași bancă, cot la cot, înghesuiți la minister?

Nuanța care va domina va lucra de la cea d'ntîĭ zi ca să alunge saŭ să anihileze pe cea l'altă.

Prin urmare, cu cît lucrurile se par că se limpezesc, cu atît mai mult se încurcă.

Nouă ne pare bine, însă, de ceea ce vedem. Orĭ cum s'ar termina criza, orĭ-cine ar veni la putere, concentrați saŭ separați, un lucru e sigur că formațiunea care se va naște de astă dată, este și va fi ultima formație liberală.

Această criză isbucnită înaintea închiderei Camerilor, înseamnă un mare pas pentru deznodămîntul final.

Omului bolnav i s'aŭ numărat zilele. Știința echilibrului în politică își stoarce de astă dată ultimele eĭ resurse. Orĭ vor putea sta în picioare și în echilibru, orĭ vor fi răsturnați nu în profunzimele abizului politic, ci «în sînul națiunei «unde sunt sale de întrunirĭ, pre«cum e *Orfeul*, *Dacia* etc».

Colectiviștilor îngrijiți-vă de pe acum a închiria pentru la toamnă salele de întrunirĭ, căcĭ veți avea nevoe ca să deblaterați asupra mizeriilor în politică și asupra tiraniei ciocoilor.

SITUATIA ȘEFULUI

Președintele Camerii liberale a declarat M. S. Regelui că d. Dim. Sturdza, șeful partidului liberal, e imposibil ca șef al viitoruluĭ guvern.

Față cu această declarație de o însemnătate deosebită, am dori să știm dacă d. Sturdza maĭ e șeful măcar fictiv al partiduluĭ liberal.

COLECTIVIȘTIĬ SĂ SFĂȘIE

Zădărnicirea cabinetului Sturdza

Cînd scrim aceste rînduri M. Sa Regele nu a avizat încă asupra situațieĭ și nu a însărcinat pe nimenĭ cu formarea cabinetuluĭ.

Zăpăceala cea mai mare domnește în rîndurile majorităților și nimenĭ, dar absolut nimenĭ, nu știe cum are să se sfîrșească criza. Această situație favorizează însă de minune campania de intrigĭ a unora și în special a d-luĭ P. S. Aurelian.

Ca nicĭ odată, d. Aurelian desfășură o activitate febrilă și o energie rară ca să zădărnicească o eventuală însărcinare a d-luĭ Sturdza să formeze cabinetul.

D. Aurelian își achită polița către d. Dim. Sturdza, și o achită cu multă abilitate, căcĭ a izbutit să determine un curent mai pronunțat în contra reședinței d-luĭ Sturdza în sînul majorității.

Concentrare saŭ desconcentrare

Gonit de gînduri desperate în ce privește halul de decădere a partiduluĭ liberal, d. Dim. Sturdza a rugat erĭ după amiază la orele 3 pe d-niĭ Aurelian și Take Giani să se retragă în Camera președințială a Senatuluĭ, ca să confereze asupra situațieĭ.

D. Dim. Sturzda avea de gînd să încerce o reconciliare, o concentrare a nuanțelor liberale. Dar imediat ce și-a exprimat dorința că numaĭ dînsul poate să desăvîrșească concentrarea, d-niĭ Aurelian și Take Giani aŭ întrerupt conferința și aŭ plecat lăsînd pe d. Sturdza cu dorul de a deveni prim-ministru.

Criza continuă

Sturdziștiĭ cari pînă erĭ la amiază prinseseră curaj și să plimbaŭ ca niște triumfătorĭ reîntorși de la războiŭ, a-seară aŭ început să-și piardă curagiul. O desnădejde a cuprins pe toțĭ văzînd explozia de nemulțumire ce s'a ridicat în potriva președințieĭ d-luĭ Sturdza. Și această stare a spiritelor este foarte mult hrănită de d. P. S. Aurelian, care devine din ce în ce mai încântat văzînd cum crește revolta opinieĭ publice în contra «șefuluĭ efectiv».

CERCUL STUDIILOR

Condamnată din noŭ să tacă asupra chestiunilor capitale, *Voința Națională* își exercită, din noŭ, verva asupra incidentelor lăturalnice.

Când a demisionat ministerul Sturdza, organul de căpetenie al colectivității se ocupa de Eritreea; acum când a demisionat guvernul Aurelian, *Voința* d-lui Cantacuzino vorbește de Creta; și, ca să nu i se impute cum că lasă la oparte chestiile arzătoare de la ordinea zilei, atinge, cu urbanitatea proprie declasaților cari o redactează, și chestiunea Cercului nostru de studiĭ, chestiune care, după cum se vede, a făcut mult sânge răŭ colectiviștilor.

Intervenția *Voinței Naționale* departe de a ne supăra, ne face, din contră, plăcere: am fi fost dezolați dacă primitivii cari conduc strînsura colectivistă, n'ar fi prins și această ocazie pentru a dovedi, cu apucăturile lor barbare, prăpăstioasa deosebire dintre eĭ și noĭ.

Pe când eĭ se frămîntă și se ocărăsc, noĭ, senini, privim de departe la sbuciumul lor neputincios—și *Voința Națională* ne înjură; pe când eĭ se sbat pentru un mizerabil ciolan, noĭ facem apel la toată inteligența țăreĭ pentru a chibzui cele de căderе spre a îndruma Statul, într'o zi, pe calea sănătoasă care singură duce la propășire — și *Voința*, zuliară, vorbește despre silințele noastre în termenĭ de cari se slujesc birjariĭ necăjiți; pe când, în fine, elita țăreĭ se adună să asculte prelegerile oamenilor de frunte asupra necesităților Statuluĭ, stăpînirea, meschină și stupidă, trimete derbedeiĭ ca să zădărnicească, cu meterhaneaua, întrunirea democraților—iar *Voința Națională* ne suduie și încearcă să ne ia în rîs.

Dar, la urma urmelor, nicĭ n'ar putea face alt-fel. D. Cantacuzino, maĭ marele «Voințeĭ», nu cunoaște alt mijloc de a se pune în contact cu cetățenii de cît farmecul fleiceĭ și al cîrnaților — și popularitatea sa n'a trecut nicĭ o dată pragul circiumilor din preajma Oborului. Cum o să înțeleagă el și simbriașiĭ luĭ, ce va să zică a întruni la o l'altă pe oamenii cu învățătură și a forma un Cerc de studiĭ, unde tinerimea doritoare de a se instrui să se pregătească pentru viața publică?

D. Cantacuzino și salahoriĭ cari îl slujesc fac opoziție sălbatecă și guvernează ca Negriĭ; pentru treaba aceasta nu e nevoe de pregătire specială —un ciomag și o circiumă e de ajuns; noĭ, însă, socotim timpul de opoziție ca un repaus pentru a căpăta puterĭ noŭ, iar guvernămîntul ca o sarcină pentru care trebue știință și conștiință.

Iată pentru ce ne înjură «Voința Națională», și iată pentru ce ne bucurăm noĭ că am ajuns să exasperăm pe «Voința Națională».

Daca s'ar fi întîmplat alt-fel, am fi fost într'adevăr dezolați — o mărturisim.

TRIBUNA POLITICA

Criza ministerială se desfășură în mijlocul celeĭ maĭ desăvîrșite indiferențe.

Pînă acum, subt orĭ-ce regim, crizele ministeriale aveaŭ darul să atîțe curiozitatea publiculuĭ, să agite lumea politică.

Acum, nimic. Nimenĭ nu se interesează de cufundarea colectivității, nicĭ măcar atît cît s'ar interesa de disolvarea pavilioanelor-negre din Tonkin.

Simte toată lumea că colectivitatea se înecă, moare, și nicĭ măcar termenul acestuĭ fatal sfîrșit nu maĭ atîță curiozitatea nimănuĭ; va fi azĭ, orĭ peste o săptămînă, orĭ peste o lună, tot atîta e.

Destul că boala e incurabilă și trebue să se isprăvească printr'un deznodămînt fatal.

Și nu numaĭ pe lumea privitoare n'o interesează criza, dar, și pe noĭ, adversarĭ politicĭ, ne lasă indiferenți.

E întocmaĭ ca și când am juca cu partidul liberal o partidă în care am avea un atît de colosal avans, în cît nu maĭ privim la punctele ce face adversarul, căcĭ el nu maĭ poate cîștiga. Ce interec maĭ putem avea când izbînda e sigur a noastră?

Cel mult putem dori ca colectivitatea să se facă de rîs cît maĭ mult în ochiĭ galerieĭ, prin sforțările-ĭ desperate.

Dați-ĭ înainte cu criza, d-lor colectiviștĭ.

CONGRES DE SEFI DE STATE

Situațiunea devine tot maĭ încordată în Orient; după ultimele depeșĭ, marile Puterĭ sunt hotărîte să nu maĭ trateze pe cale diplomatică cu Grecia, ci să recurgă la măsurĭ de constrîngere.

Declarațiunea făcută guvernuluĭ atenian de către cele șase marĭ Puterĭ, ar fi cel din urmă demers diplomatic ce se încearcă.

Europa e decĭ hotărîtă să circumscrie focul și să 'l înăbușe cu orĭ-ce preț.

Știrĭ de ordine cu totul străină, venite din izvor foarte sigur, întăresc această credință.

Așa, un ziar militar rusesc, *Rasnecic*, organul statului-major rus, anunță că la viitoarele manevre de vară cari se vor face în apropiere de Bialystock, vor asista împărații Franz-Iosef și Wilhelm II și președintele Faure. Impăratul Austrieĭ va fi găzduit la moșia contelui Rüdiger, împăratul Germanieĭ la moșia Chorocĭ a d-luĭ Moeș, iar președintele Republicei franceze în localul statului-major al regimentului de dragoni Marinpol.

In același timp, *Odeskij-Listok* anunță că principele Ferdinand al Bulgarieĭ, însoțit de primul său ministru și de ministrul de războiŭ, va sosi la Petersburg pe vremea aflăriĭ acolo a împăratuluĭ Austrieĭ.

Lucrul în ce privește asistarea împăraților Frantz Iosef și Vilhelm și a d-luĭ Faure la manevrele rusești de vară, trebue să fie adevărat, de vreme ce știrea o dă un organ oficios milităresc.

Va fi decĭ, la Bialystock și la Petersburg, un adevărat congres de șefĭ aĭ celor maĭ puternice State.

Aceasta nu e însă cu putință, de cît cu condițiunea ca în Orient să fie liniște.

Călătoria prințuluĭ Bulgarieĭ la Petersburg ar fi un argument maĭ mult în această direcție. Căcĭ principele Ferdinand ar fi cel d'întîiŭ care ar sta acasă, dacă încordarea dintre Grecia și Turcia ar trebui să ajungă la un războiŭ.

Nu e vorbă, neprevăzutul joacă mult rol în situațiuni ca cea de astă-zĭ. Dar pare afară din îndoială că marile puterĭ sunt ferm decise să oprească isbucnirea unuĭ conflict în Orient.

DISCURSUL D-LUI M. BALS

Rostit la adunarea generală a «Cercului de Studiĭ»

Domnilor,

Lipsa mea din țară maĭ toată iarna m'a împedicat de a lua o parte atît de activă la lucrările Cercului de studiĭ precum aș fi dorit-o.

Dacă am luat cu toate acestea cuvîntul, nu este pentru a face un lung discurs și a vă da seama despre activitatea Cercului de studiĭ, ci a vă supune unele ideĭ generale și a vă spune care—după părerea mea — este rolul și viitorul Cercului de studiĭ.

Aș fi dorit să nu vorbesc aci de loc politică, dar nu pot să trec cu ideia peste un fapt, de ordine politică, căruia'ĭ atribuiŭ eu o mare importanță.

Faptul acesta este că Cercul de studiĭ a fost înființat, a găsit un adăpost, s'a întărit într'un club politic, la clubul conservator. Ideia a fost fără îndoială mare și îndrăsneață, dacă pot să mă exprim fastfel, căcĭ ese cu totul din orduiera ideilor obicinuite în cluburile politice, dar cu atît și meritul este maĭ mare.

Nu cred să fie în adevăr o țară unde se face maĭ multă politică militantă, unde cestiunile politice să joace un rol maĭ mare în preocupările zilnice, de cît tocmaĭ în țara noastră. Resultatul a fost că de un șir de anĭ s'a manifestat o tendință tot maĭ mare de a perverti și maĭ mult luptele noastre politice, de a scobori chestiunile politice la un nivel foarte jos, de a face ca corpul nostru electoral, deja atît de slab și puțin pregătit pentru misiunea sa, să devie din ce în ce maĭ sceptic și indiferent, în cît conducerea afacerilor publice a putut adese orĭ ajunge în mîinele unor oamenĭ pentru cari politica saŭ era un mijloc de a satisface ambițiile și interesele lor meschine saŭ, ceea ce era și maĭ răŭ, cari nu vedeaŭ în guvernămînt de cît un ideal sfîrmt și tiranic pe care'l exploataŭ în folosul unei coterii de sectari. De aci frămîntări necontenite și sterile cari întunecaseră și maĭ mult conștiința publică.

Un alt rezultat a fost că multe spirite din cele maĭ culte și luminate desgustate și amărîte de ceia-ce vedeaŭ, se retrăgeaŭ din ce în ce maĭ mult din luptele noastre politice, iar mulțĭ tinerĭ, veniți de la școală, cu învățătură bună și vederĭ largĭ și generoase, se abțineaŭ de a lua parte la viața noastră politică, privind de departe o luptă unde interesele publice n'aveaŭ nimic de cîștigat, dar unde idealul și ideile lor aveaŭ mult de perdut. Această stare de lucrurĭ era plină de primejdiĭ, se crease în adevăr o școală de politicianĭ, cari prin agitațiunile lor sgomotoase, unde sărăcia de ideĭ nu era compensată de cît prin avuția de patimĭ, amenința să contopească încetul cu încetul întreaga noastră viață politică.

Era nevoe, mare nevoe, a pune o stavilă acestuĭ curent; dar de unde să pornească inițiativa?

Din această preocupare, pare mi-se d-lor, s'a născut ideia înființăreĭ unuĭ cerc de studiĭ sociale. Scopul era de a aduna împrejurul unor ideĭ sănătoase un grup de oamenĭ, de tinerĭ maĭ ales. cărora aparține viitorul, cari, fără patimă și fără preocupări străine personale, să se ocupe de cestiunile politice și sociale, așa că atunci când vor fi chemați să ia parte la viața noastră politică, să vie cu ideĭ sănătoase, cu vederĭ largĭ, cu adevărate cunoștințĭ.

Că ideia a fost bună, aceasta o dovedește răsunetul care l'a găsit pretutindenĭ, că ideia era și practică, aceasta o dovedesc lucrările cari aŭ urmat în Cercul de studiĭ, o dovedește și această frumoasă adunare.

Nu voiŭ să discut aci ce este politica, dacă este o știință saŭ o artă, cred că ține și de una și de alta, dar ceea ce este pozitiv, este că, pentru a face o politică bună, pentru a da soluțiunĭ serioase cestiunilor politice, trebue bună credință și ideĭ largĭ, dar trebue și o cultură varie și întreagă.

N'are, neapărat, Cercul de studiĭ pretențiunea de a da soluțiunĭ abstracte și definitive pentru toate ramurile activității publice, nicĭ de a întocmi un program politic, care leagă partidul conservator; rolul Cercului de studiĭ este maĭ modest, dar nu este maĭ puțin întins: A se ocupa de fenomenele politice și socialo cari agită această țară, de a studia efectele ce produc, a cerceta nevoile Statuluĭ și mijloacele pentru a le putea da satisfacție.

Iată care este misiunea acestuĭ Cerc: a combate curente falșe, a distruge legendele falșe și mincinoase, a crea curente sănătoase și a stabili adevărul. Acesta este pare-mi-se scopul și rolul Cercului studiilor.

Din acest punct de vedere trebue să privim lucrările Cercului nostru, și atunci înțelegem pentru ce ideia înființăreĭ acestuĭ Cerc a pornit tocmaĭ de la membriĭ clubului conservator și pentru ce a găsit atîțĭ aderenți în partidul conservator.

Dacă, de exemplu, una din secțiunile Cercului s'a ocupat de școliĭ, de învățămîntul public și de fizică, n'a făcut o pentru a propune ca să se dărîme tot ce s'a făcut pînă acum, ci ea s'a mărginit a căuta care să

www.dacoromanica.ro

fie oare cauza că, cu toate sacrificiile ce s'aŭ făcut, învăţămîntul nostru public nu a dat rezultatele la cari ne aşteptam, şi cauza este pare-mi-se că nu este îndestul să se dea învăţătură poporului, ci trebue în acelaşi timp să se facă şi educaţiunea fizică şi morală, *mens sana in corpore sano*.

O lucrare dar care ne-ar arăta mijloacele prin care s'ar mări şi lărgi influenţa şcoalei şi a bisericei asupra moralei populaţiunei noastre, ar fi neapărat bine venită, ar constitui în ori-ce caz începutul, de ceea-ce d. Filipescu adineaorea a numit reforma omului şi fără care reforma instituţiunilor acestea rămîn un cuvînt deşert.

O altă secţiune s'a ocupat cu administraţia noastră propriu zis. A zice că administraţia noastră, cu toate reformele ce s'aŭ introdus în acest din urmă anĭ este slabă, este a zice un adevăr banal. Oare numai organizaţia noastră administrativă, saŭ legile noastre administrative să fie de vină? Eŭ nu o cred, d-lor, şi voiŭ repeta cuvintele zise de un om de Stat englez: «prea mare importanţă se atribue organisaţiunei şi prea puţină oamenilor». Adevărul este că personalul nostru este răŭ şi că legile noastre n'aŭ nici o sancţiune reală.

Eŭ aşi dori acestei ţărĭ, ori-care partid politic ar fi la cîrma ţărei, un guvern cu autoritate şi cu prestigiŭ moral căci numaĭ ast-fel se poate guverna; dar, din nenorocire, tocmaĭ din causa moravurilor noastre administrative, *autoritate* a devenit la noĭ sinonim cu *autoritarism* şi cuvîntul de ordine fără care un Stat nu poate exista, sinonim cu *arbitrariitate* şi sugrumarea dreptului cititorilor, aşa, în cît aceste două cuvinte aŭ devenit odioase în această ţară.

Nu credeţi oare şi d-voastre că o lege care ar impune o alegere maĭ bună a personalului administrativ, care ar prezice atribuţiunile acestuĭ personal în mod clar şi neîndoielnic, care ar crea o sancţiune reală a legilor care ar da cetăţeilor o instanţă competente pentru a putea reclama contra abuzului personalului administrativ, fie pentru rea aplicare, fie pentru rea interpretare alegilor, credeţi oare, zic, că o asemenea lege n'ar fi bine venită? Eŭ susţin că ar constitui un progres nu numaĭ pentru administraţie, dar chiar ar fi un mare pas făcut înainte în moravurile noastre politice.

In aceeaşi ordine de ideĭ o altă secţiune s'a ocupat de starea economică şi financiară a ţărei.

Sistemul nostru financiar datează de vre-o 30 de anĭ şi a fost o operă plină de merit şi de ştiinţă. Şi nu este poate de prisos de a se aminti aci, unde sunt mulţi tinerĭ, cari nu aŭ cunoscut acea epocă şi nu'şi pot da seamă de starea de plîns în care era atunci finanţele ţărei, numele bărbatului de Stat care a creat acea operă, al lui Petre Mavrogheni.

Acest sistem financiar a permis, în adevăr, ţărei să treacă prin multe dificultăţi şi multe crize, dar întrebarea este dacă astăzi după treĭ-zeci de anĭ, regimul nostru financiar de atunci se maĭ potriveşte, maĭ este în armonie cu starea noastră economică de astă-zi, cu nevoile noui ale Statului şi ale ţărei cari cu desvoltarea noastră economică s'aŭ prefăcut cu totul.

Alte fenomene economice şi alte condiţiuni de muncă s'aŭ ivit de atunci încoace.

In această ordine de ideĭ primul punct care a atras atenţiunea secţiunei d-voastre a fost accisele. Că accisele ast-fel precum există azi constitue în adevăr un mare obstacol la libera desvoltare a resurselor ţărei, a fost recunoscut de toţi şi un studiŭ aprofundat al chestiunei ne-a dat convingerea că accisele s'ar putea desfiinţa şi înlocui cu alte ramurĭ de venit pentru comune. Alţiĭ vă vor arăta care a fost metoda ce am urmat-o şi care este resultatul practic al acestei reforme, eŭ mă voiŭ mărgini a spune că reforme se poate face, şi odată făcută nu numaĭ că va da desvoltărei economice şi comerţului ţărei un mare avînt, dar va fi şi un pas înainte făcut pentru deslegarea cestiunei atît de complicată a reformei impozitelor.

D-lor, s'a maĭ ocupat secţiunea cercului de studiĭ cu organizarea libertăţei de asociaţiune şi desvoltarea iniţiativei private care lipsesc la noĭ, care sunt însă mijloace puternice pentru propăşirea economică şi socială a unei ţărĭ.

Ar fi o operă nemeritată aceea care ar indica în ce măsură legislaţiunea noastră ar putea ocroti şi îndemna toate încercările ce s'aŭ manifestat în această direcţiune în ţara noastră.

In fapt nu există în adevăr un principiŭ recunoscut şi netăgăduit care stabileaască în mod precis marginele intervenţiunei Statului în afacerile şi munca omului. Un punct pare însă cert că intervenţiunea Statului nu trebuie să fie un scop ci un mijloc de a putea desvolta iniţiativa privată.

In acest senz a lucrat şi secţiunea Cercului de studiĭ.

D-lor, nu voĭ să vă obosesc prea mult, de altminterea din expunerea aceasta a câtor-va lucrărĭ a Cercului de studiĭ, vedeţi cât de întinse şi variĭ aŭ fost cercetările noastre şi în ce spirit aŭ fost făcute.

Toate aŭ fost însufleţite de aceeaşi convingere că chestiunile de ordine politică şi socială nu pot fi rezolvate de cât prin muncă cunoştinţă şi bună credinţă, fără patimĭ şi fără preocupărĭ alte străine. Spiritul nu se hrăneşte cu cuvinte, şi a înjura şi a calomnia nu este a răspîndi ideĭ.

Maĭ are încă şi un alt merit, şi mare merit, acest Cerc de studiĭ. El a stabilit între noĭ toţi, cari urmărim în definitiv acelaşi scop, o comunitate de vederĭ şi de metode de muncĭ, de unde putem nădăjdui că va rezulta o solidaritate de principiĭ care de câte orĭ vom fi chemaţi a lua o parte activă în viaţa noastră publică, va deveni negreşit un factor politic important şi ne va permite ast-fel a avea o înrîurire reală asupra opiniei publice, care în definitiv asigură continuitate instituţiunilor politice a ţărei.

LITERE · ARTA · ŞTIINŢĂ

Societatea «Tinerimea Romînă» va ţine, anul acesta, al XIV-lea concurs de studiĭ şi al III-lea de lucru manual, între elevĭi şi elevele învăţămîntului primar urban şi rural. Va ţine asemenea primul concurs asupra limbeĭ române şi al doilea concurs asupra desenului de pe natură între elevĭi şi elevele celor dintîĭ patru clase secundare din toată ţara în ceea ce priveşte limba română şi între elevĭi celor şeapte clase secundare pentru desenul de pe natură.

Concursurile vor începe la 27 Aprilie şi vor continua în toate zilele de sărbătoare din luna Maiŭ pînă la 18 incluziv, de la orele 8—12 şi de la 3—7, în localul şcoalei primare comunale C. A. Rosetti şi în sălile liceului St. Sava.

***

Cunoscutul pianist, George Ochĭ-Albĭ care pentru moment se află la Petersburg, a compus un vals intitulat *Vals Imperial* şi dedicat M. Sale Împăratului tuturor Rusiilor.

M. Sa, apreciind talentul distinsului compositor, a oferit compatriotului nostru un ceasornic de aur, ornat cu pajura imperială.

***

Vineri 28 Martie curent ora 1 p. m., Academia Română va ţine şedinţă publică.

Se vor face următoarele comunicărĭ:

D. *B. P. Haşdeu*, Negru-Vodă,—întemeiarea Statului Muntenesc (1230—1380) II.

D. V. A. Urechia, Continuare despre administraţiunea Ţărei Romîneşti şi conflicte diplomatice între 1812—1818.

D. N. Quintescu, Homer şi Costache Aristia.

***

Simbătă 20 Martie va avea loc, în *Teatrul Liric*, prima representaţie a trupei de comedie franceză, cu concursul renumiţilor artişti d. *Baron* şi d-ra *Marcelle Lender*.

Se va juca *Le Fiacre 117*, comedie în treĭ acte de Emile Najac şi Albert Milland.

Biletele se găsesc de vînzare la agenţia teatrală a *L'Indépendance Roumaine*.

***

A apărut No. 5 al revistei: *Literatura şi Arta română* cu următorul cuprins:

De la Griviţa (poezie) de D. C. Olănescu.
Intre două poveţe de I. L. Caragiale.
Vistierul Stoarnios de d. Teodorescu G. Dem.
Silvina Doamna (act. III şi IV) de d. G. Bengescu-Dabija.
Din Atena de d. I. Crangeanu.

Ilustraţiĭ

Terasa de la Sinaia; Mihaĭ nebunul; Frescă de la Curtea de Argeş.

Musică

Şi dacă ramurĭ bat în geam de G. Ştefanescu.

MONUMENTELE LUI TRAIAN
la DUNĂREA DE JOS

Coferinţă de d. **Gr. G. Tocilescu.**

Duminică 23 Martie a. c. d. Gr. G. Tocilescu sosind în Ploeşti la ora 5 p. m., a fost întîmpinat la Gară de profesoriĭ liceului şi de institutoriĭ, în cap cu eminentul director al liceului d. N. Crapeleanu, cari salutară de bună venire pe savantul profesor universitar.

Seara la ora 9 sala teatrului de la «Grand Hôtel» era plină de un public ales, care venise să asculte conferinţa ce arheologul nostru a ţinut-o în folosul copiilor săracĭ din Ploeşti şi jud. Prahova.

Pe scenă, la dreapta şi la stînga, eraŭ aşezate pe câte un suport modelurile în gips ale monumentelor restaurate, *tropaeum Trayani* şi *mausoleul* de la Adam-Klissi, iar la mijloc o minunată statuă a lui Traian lucrată tot în gips.

Distinsul conferenţiar e primit în aplausele auditorului.

D. Tocilescu salută cu cuvinte mişcătoare pe concetăţenii oraşului săŭ natal, unde acum 40 de anĭ mergea la şcoală cu cărticica la subţioară şi arată cît de mare mulţumire sufletească simte în sufletul săŭ, cînd vede azĭ dinaintea sa şi pe unul din vechiĭ săĭ dascălĭ, pe bătrînul Antinescu, care 'l a învăţat buchele ducîndu-i degetul pe nisip.

Intrînd în desvoltarea subiectului, conferenţiarul pune în evidenţă maĭ întîiŭ înaltele calităţi ale împăratului Traian, care n'a fost numaĭ cel maĭ mare general din cîţi aŭ suit treptele tronului imperiului roman, dar şi cel maĭ bun şi însemnat organizator. El este acela care cel d'întîiŭ a cugetat că Statul are datorii părinteşti către cetăţeni, că el trebue să îngrijească de creşterea şi instruirea copiilor săracĭ, căci numaĭ ast fel aceştia devenind marĭ, aŭ să apere cu vitejie patria ca pe o mamă a lor ce 'i a crescut.

D-l Tocilescu arată cum augustul împărat prin instituţiunile sale alimentare, pe de o parte a uşurat soarta micilor plugarĭ cărora le împrumuta banĭ pe garanţie ipotecară, iar procentele acestor banĭ le consacra creşterei şi învăţăturiĭ copiilor: minunată combinaţiune a institutului de credit fonciar cu instituţiunile de asistenţă publică.

După acea descrie în mod plastic şi atrăgător localitatea Adam-Klissi cu ruinele sale: cetatea şi cele două monumente. Relatează pe scurt istoricul săpăturilor şi apoĭ expune amănunţit partea architectonică, sculpturală, istorică şi artistică a trofeului ridicat de Traian pentru eternisarea cuceririi Daciei. Explică cum existenţa unuĭ atare monument în acea localitate pentru o bătălie ce a trebuit să dea acolo Traian cu Daciĭ şi cum conclusiunile sale deja depuse în opera tipărită, aŭ fost pe deplin confirmate prin descoperirea recentă a unuĭ al doilea monument — numaĭ la 200 paşi maĭ departe de cel d'întîiŭ, adică a *mausoleului*.

Descrie şi acest monument în toate părţile sale restaurate şi comentează inscripţiunea ce conţine dedicaţia lui Traian către viteziĭ bărbaţi cari aŭ murit pentru patrie şi lungile liste de soldaţi periţi în luptă şi înşiraţi după ordinea corpurilor de armată din care făceaŭ parte: pretorianĭ, legionarĭ, auxiliarĭ.

Maĭ dovedeşte pe consideraţiunĭ de natură epigrafică şi artistică, că mormîntul e înălţat o dată cu trofeul, că ambele sunt datorite vestitului architect Apolodor de la Damasc şi aŭ fost lucrate cu braţe ostăşeşti.

Conchizînd, d. Tocilescu scoate în relief însemnătatea ambelor monumente atît pentru istoria artei în genere, cît şi pentru istoria neamului romînesc în parte: monumentul triumfal e actul de naştere al naţionalităţiĭ romîne, documentul monumental al originei sale istorice; mausoleul e actul de înmormîntare al eroilor cari 'şi aŭ vărsat sîngele pentru patria noastră. Şi unul şi altul aŭ fost redobîndite o dată cu Dobrogea prin vitejia soldatului romîn la Plevna, Smîrdan şi Griviţa.

Se întreabă apoĭ: unde sunt monumentele comemorative ale eroilor picaţi în războiul pentru independenţă? Salută ca un semn bun şi ca exemplu vrednic de imitat iniţativa ploeştenilor de a fi ridicat un monument batalionului al 2 de vînătorĭ, care a dat ultimul asalt de la Griviţa şi a scăpat cinstea zileĭ de 30 August 1876. De aceea d. Tocilescu închină oraşului săŭ natal Ploeşti cele două monumente traianice, care împreună cu monumentul vînătorilor picaţi la Griviţa, vor putea da imaginea exactă a ideiei de patrie, care nu este de cît preţuirea moşteniriĭ din trecut cu voinţa de a face ca această moştenire să crească în present şi s'o transmită viitorului.

Trecutul, termină conferenţiarul, îl vom avea viu în cele două monumente traianice, presentul în monumentul batalionului II de vînătorĭ.

Aşa creşcuţi Romîniĭ, nu vor străluci numaĭ cu mintea lor ageră, dar şi cu braţul şi la trebuinţă vor şti să lupte ca legionariĭ lui Traian şi ca eroiĭ de la Griviţa.

După terminarea conferinţiĭ ce a fost dese orĭ acoperită de aplausele asistenţilor, a urmat proiecţiunile fotografice, maĭ bine de 100.

Corpul profesoral a ţinut să 'şi manifeste simpatiile sale pentru distinsul conferenţiar, oferindu-i un banchet care s'a terminat la ora 3 dimineaţa. Numeroase tuasturĭ aŭ fost ridicate în sănătatea d. Tocilescu, domnind în tot timpul banchetului cea maĭ mare cordialitate şi veselie.

Seara de 23 Martie 1897 va rămîne adînc întipărită în mintea tuturor.

P.

„EPOCA" IN PROVINCIE

Galaţi, 27 Martie 1897.

Şcoala din comuna Pechea

In şcoala din comuna Pechea, una dintre comunele cele maĭ marĭ şi maĭ însemnate din judeţul nostru, se menţine—prin nerusinarea administraţieĭ colectiviste—o stare de lucrurĭ dintre cele maĭ scandaloase.

Cu toate că această şcoală are treĭ învăţătorĭ, o femee şi doŭ bărbaţi, cu toate că în asemenea caz legea prevede în mod categoric că diriginteie trebue să fie un bărbat, totuşi la şcoala din Pechea direcţia o are o femeie, d-na Ecaterina C. Petrescu.

Cel puţin dacă această doamnă ar avea vre-un merit saŭ vre-o calitate, superioară celor doŭ colegi aĭ săĭ! Dar nu se poate recomanda absolut prin nimica. E o vechitură care ţine minte de mult, n'are ca titlurĭ de cît patru clase primare, nu ştie nimic şi nicĭ nu citeşte bine. Işi poate orĭ-cine închipui ce poate o şcoala din Pechea pe mîna acesteĭ doamne. De direcţia scoaleĭ se ocupă soţul d-sale, o belea de avocăţel pripăşit în comună de cîţi-va anĭ; lucrările de cancelarie le face agentul perceptoruluĭ, cumnatul diriginteĭ; nicĭ lecţiile nu le face ea singură, ci are tocmit un băeţandru, care propune în locul sĕŭ, lucru pe care l'a putut constata chiar revizorul şcolar în ultima-i inspecţie.

Doamna dirigintă nu face absolut nimic, îşi petrece timpul în plimbărĭ, vizite, în zaifeturĭ, abandonează şcoala cînd vrea pentru a merge după petreceriĭ pe la Galaţi şi aiurea fără nicĭ o permisie.

Locuitoriĭ din comună aŭ reclamat în diferite rînduri ministeruluĭ contra acesteĭ stăreĭ de lucrurĭ, dar nicĭ o măsură nu s'a luat pînă acuma pentru încetarea eĭ.

A mers în comună în anchetă de două orĭ revizorul şcolar, delegat de minister, dar, pentru că acest domn e dominat de oare-carĭ slăbiciuniĭ, n'a putut să vadă saŭ maĭ bine n'a voit să vadă ceea ce o lume întreagă vede şi lucrurile continuă să meargă din răŭ în maĭ răŭ spre scandalizarea tuturor oamenilor de bine.

Pe lîngă că n'are titlurĭ de şcoală suficiente, pe lîngă că nu ştie nimic şi nu face nimic, această doamnă dirigintă e încă suplinitoare, n'a fost nicĭ odată numită cu titlul provizoriŭ, iar numirea definitivă, pe care o exhibă cîte odată, nu poate fi un act autentic, în tot cazul n'a putut fi obţinută pe cale regulată şi cinstită.

In petiţiile, pe carĭ le-aŭ adresat ministeruluĭ, locuitoriĭ din Pechea, pe lîngă aceste fapte, aŭ maĭ articulat şi altele de o deosebită gravitate.

Din cauză că d-na dirigintă nu se ocupă cu nimic şi prin urmare nu face nicĭ o lucrare serioasă, s'a întîmplat să fie puşĭ la amendă şcolarĭ sătenĭ pentru vine închipuite. Aşa, cu somaţia No. 866 a perceptoruluĭ local a fost invitat să plătească amenda la care a fost condamnat d. G. Costea, pentru că nu şi-a trimes la şcoală pe copilul Nicu, de şi acest copil e mort de opt anĭ; tot aşa a fost amendat G. Toderascu pentru o fată care e moartă de mult, şi pentru un băiat, care totuşi urmează la şcoală; de asemenea a fost amendat T. G. Petcu, cu toate că n'are copil, etc. Menţionez numaĭ cîte-va cazurĭ, hîrtiile de urmărire sînt în posesia mea.

După lege copiiĭ de ovreĭ trebue să plătească în comunele rurale o taxă de 15 leĭ pe an. Această doamnă, ca să menageze clientela bărbatuluĭ săŭ, care-i avocat pe lîngă judecătoria de ocol locală, n'a pretins în anul trecut această taxă de la copiiĭ de ovreĭ, iar acuma, văzîndu-se denunţată, avertizează pe ovreĭ să plătească şi pe anul trecut, cu toate că acestĭ banĭ trebuia să-i încaseze din anul trecut, fără care nu putea să primească pe aceĭ copiĭ la examen. Citez un caz. Cu adresa No. 1 din 3 Ianuarie somează pe ovreiul Herscu Grünberg să plătească, pentru fiică-sa Feighe Grünberg, taxa şi pe anul acesta şi pe cel trecut.

Podurile localuluĭ şcoaleĭ le-a transformat această d-nă dirigintă în hambar pentru ţinutul orzuluĭ necesar cailor soţului săŭ, magasiile şcoaleĭ în grajd de cal, curtea şi grădina şcoaleĭ în locurĭ pe cari descarcă stoguri întregĭ de fîn şi se odihnesc vacile şi mînzaţiĭ boeruluĭ, iar servitoriĭ aŭ devenit, unu vizitiŭ, iar cea-l'altă bucătăreasă.

In fine, ca să termin, voiŭ reproduce un fapt, care întrece pe toate cele-l'alte prin ne maĭ pomenita nerusinare a celor ce l'aŭ săvîrşit.

Comuna Pechea elaborîndu-şi budgetul pe 1897-98, l-a trimes prefectului spre aprobare. Delegaţia judeţeană l-a examinat şi l-a aprobat, încheiind cuvenitul proces-verbal subscris de d-niĭ I. Bradea, N. Niculescu şi M. Sgrumala.

In acest proces-verbal se află adaose de altă mînă şi cu cerneală roşiă: 1) o subvenţie de 30 leĭ pe lună din partea comuneĭ pentru d-na dirigintă şi numaĭ pentru d-sa, 2) încă cere un servitor cu 25 leĭ pe lună, pe lîngă ceĭ prevăzuţi de consiliul comunal.

Scandalul pe care l-a provocat în comună acest fapt e de nedescris.

Ceĭ doŭ învăţătorĭ din Pechea aŭ cerut comuneĭ să le prevadă şi lor cîte o mică subvenţie, iar ceĭ-l'alţi învăţătorĭ din judeţ sunt furioşi, pentru că absolut toate cererile lor n'aŭ fost luate în consideraţie de prefectură, în cît numaĭ d-na Petrescu din Pechea are privilegiul de a maĭ încasa încă 55 leĭ pe lună pe lîngă ce-i dă Statul.

Toate faptele înaintate aci sunt perfect exacte şi totuşi, cum se vede, doamna aceasta stă nesupărată la locul eĭ, ba încă 'i se acordă chiar foloase, pentru că este protejata d-lor P. Sechiaris şi D. Zorilă, cunoscuţi în oraşul nostru pentru lipsa lor de ruşine şi de orĭ-ce scrupul.

Iris.

ECOURĬ

*** Loteria societăţiĭ «Tinerimea Romînă», organizată în scopul de a se premia elevĭi cari se vor distinge la concursurĭ, se va trage irevocabil în ziua de 6 Aprilie viitor, în palatul Ateneului.

*** D. Pompiu Ion Popescu a fost numit cotrolor financiar clasa II pe lîngă casieria judeţului Ilfov.

*** Cu începere de la 25/6 crt. Direcţiunea Noului Tramway din Bucureşti a îndoit

---

FOIŢA ZIARULUĬ «EPOCA»

4

PENTRU MOŞTENIRE

PROLOGUL

PARTEA ÎNTÎIA

CAPITOLUL I

Data de 12 Iulie 1880 o să rămîie veşnic săpată în amintirea flăcăiaşului Stoian Icatoiu, cunoscut în de obşte sub porecla de Păsărică, la Magula, sat măricel din Prahova, cît şi în cele-l'alte sătuleţe din vecinătate.

El încercă în acea zi, marĭ bucuriĭ, cumplite decepţiĭ şi înfricoşate spaime. Sosind dis de dimineaţă, în livezile unde ducea la păşune oile stăpînului săŭ, arendaşul Rădulescu, el ţinu elineluĭ săŭ Bălan o cuvîntare bine simţită, însoţită de gesturĭ care o făceaŭ tot aşa de expresivă pe cît de înţeleasă.

Intre Bălan şi Păsărică legăturile eraŭ din cele maĭ simpatice şi înţelegerea uşor de stabilit.

Bălan înţelese bine de tot că stăpînul săŭ are să hoinărească după niscaĭ-va treburĭ personale şi îl poftea să păzească bine turma în lipsă-i

El răspunse prin două saŭ treĭ lătrături afirmative şi dete din coadă, semn care era de o potrivă cu un legămînt solemn de a se achita cu cinste de sarcina impusă.

Păsărică ştia că Bălan e un cîine de cuvînt pe care poţi să puĭ temeiŭ.

Se depărtă decĭ, cu spiritul liniştit.

Cele patru silabe ale numeluĭ săŭ, împreună dedeaŭ o icoană a fireĭ păstoraşuluĭ nostru, precum şi a caracteruluĭ săŭ vesel şi sglobiu.

Ceva cam prea mic pentru doŭ-sprezece anĭ, nu era maĭ puţin uşurel şi bine legat.

Faţa 'i pîrlită de soare era încadrată de nişte păr negru, care îi cădea în plete, destul de încurcate, trebue s'o mărturisim.

Ochiĭ săĭ marĭ, negriĭ, aveaŭ o căutare tot de o dată şireată şi gînditoare.

Bărbia eşită în afară arăta însuşirĭ de energie înnăscută, care trebuia fireşte să se dezvolte cu vîrsta.

După ce s'a urcat cu uşurinţă pe o movilă acoperită de bozĭ şi izmă sălbatică, al căruĭ miros se făcea maĭ pătrunzător la ceasul ăsta în care cele d'întîiĭ raze ale soareluĭ evaporaŭ picăturele de rouă, el se opri ca să maĭ răsufle.

Se afla pe un platoŭ pietros şi neregulat, pe care creşteaŭ între bălăriĭ marĭ şi dese cîţi-va tufanĭ bătrînĭ.

La poalele sale se întindea o cîmpie presărată de cătune, din care răsăreaŭ bisericile cu turnurile lor, apoĭ casele arendaşiilor, iar maĭ departe sclipind în zare, biserica învelită cu fier alb a Colceaguluĭ şi frumoasa vilă din Parepa.

In apropiere Magula cu casele eĭ care se pierdeaŭ între salcîmiĭ bătrînĭ, cu biserica eĭ învălită cu şindrilă, cu podeţul şi cu eleştaele eĭ.

La dreapta de sat era cringul, o adunătură de vr'o cinci-spre-zece case în marginea pădurii pe care o limita şoseaua comunală de o parte iar de cea l'altă drumul de fier.

O gîrliţă mică izvora din deal şi intra în sat ca o pînză înălbită.

Păsărică nu-şi pierdu vremea cu contemplarea acestuĭ peisaj familiar.

O mare nerăbdare îl muncea, şi cu multe bătăĭ de inimă se strecură el pînă la locul unde avea întinse, cursele, laţurile şi ochiurile luĭ pentru vînat. Căci se află mult vînat în partea loculuĭ.

De la întîia dată dete de noroc: un iepure cît toate zilele.

Maĭ departe două potîrnichiĭ grase şi marĭ cît bibilicile, fără să maĭ puie la socoteală alte păsărĭ maĭ micĭ.

Sări în sus de bucurie.

De vr'o opt zile şi maĭ bine nu prinsese nimic. Dar norocul se schimbase şi iată-l gata să'şi izbîndească visul luĭ atît de demult care îl dezmerda de treĭ lunĭ.

După ce luă vînatul şi îl băgă într'un sac de pînză atîrnat de gît, îşi regulă laţurile din noŭ, apoĭ scoborî coasta şi nicĭ nu trecu un sfert de ceas pînă să ajungă în livezile în care lăsase turma.

Bălan îl înştiinţă prin cîte-va lătrăturĭ că nimic nu s'a întîmplat în lipsa luĭ. Apoĭ mirosi cu un aer aprobativ şi cunoscător iepurile şi potîrnichile pe care băiatul le juca în mînă.

— Sunt frumoşi, aĭ, Bălan! zice el voios. Balsam nu poate să 'mĭ dea maĭ puţin de patru francĭ pe eĭ, ba numaĭ pe iepure poate. Pe ălă-l-alt, ştiĭ mi-a dat 3 francĭ, şi nu era nicĭ pe jumătatea ăstuia. Care va să zică, patru francĭ numaĭ pe ăsta nu e scump.

Bălan lătră întorcînd capul către oĭ. Dar, vădit că nu li se adresa lor această cuvîntare: el aproba ceia ce îi spunea Păsărică, şi îşi exprima convingerea că cumpărătorul vînatuluĭ nu poate să dea maĭ puţin de cît preţul cerut.

— Dar, haĭ să zic numaĭ treĭ francĭ pe toate; treĭ francĭ şi cu nouă pe carĭ 'i maĭ am fac zece, unsprezece, doisprezece, zise el numărînd pe degete: doisprezece francĭ, tocmaĭ!

Bălan nu lătră, cum ar fi făcut probabil dacă adunarea n'ar fi fost exactă.

— Pălămidă mi-a zis că o să'mĭ lase puşca numaĭ cu doĭ-spre-zece francĭ; cît pentru iarbă şi alice o să'mĭ dea Gheorghe pe datorie. Şi'apoĭ Duminică...

Nu 'şi sfîrşi fraza, saŭ maĭ bine zis şi-o sfîrşi cu o mişcare întinzînd mîna stîngă înainte, îndoind'o pe cea dreaptă, ca şi cum ar fi ochit cu o puşcă închipuită.

Bălan înţelesese bine mişcarea.

Aşa cum era el cîine ciobănesc, tot ştia să miroasă urma vînatuluĭ şi să ţie ceva la nevoe.

Şi cum stăpînul săŭ îl ducea tot-d'a-una cu sine, se bucura de maĭ 'nainte la ideia expediţiuneĭ cineghetice de a doua zi, căci era Simbătă.

Dar nu 'şi putu manifesta bucuria, fiindcă nevoia de a strînge oile, cari începură să se risipească, îl silia să alerge la ele şi să le adune descriind împrejurul lor o serie de cercurĭ tot atît de repezĭ cît şi de concentrice.

Păsărică în acest timp îşi făcea din noŭ socoteala şi ajungea mereŭ la acelaşi resultat: doĭ-spre-zece francĭ.

In sfîrşit avea să aibă puşca luĭ Pălămidă.

De treĭ lunĭ se tot gîndea la ea. Nu doar că arma era de cine ştie ce calitate şi grozav de bună.

Patul era puţin crăpat şi trebuise să-l lege cu sfoară. Ţilindra din dreapta era cam spartă, şi reclama la fie-ce încărcare să zgîndăre ţivlica cu un ac, pentru a face puţincioasă, nu sigură, comunicaţia focului capseĭ cu iarba dinăuntru.

Ei, dar tot, era o puşcă! O puşca cu care Pălămidă trîntise la pămînt atîtea lighioane, fiare şi păsărĭ... Luĭ Păsărică 'i se urîse cu laţurile copilăreştĭ.

Rîvnea emoţiunile, bărbăteştĭ ale vînătoareĭ adevărate. Visa pîndirea la lumina luneĭ, goana după epurĭ, chiar în contra legeĭ.

Chiar în acea seară o să aibă puşcă, şi a doua zi o s'o pue la încercare.

O bucurie mare făcea să'ĭ bată inima! O bucurie atît de mare în cît maĭ nicĭ nu mînca.

Bălan n'avu să se plîngă: numărul îmbucaturilor de pîine şi de brînză pe care 'ĭ le dăruea de obiceiŭ stăpînul săŭ, fură, pe puţin, îndoite.

(Va urma).

www.dacoromanica.ro

A se citi urmarea şi Ultimele Telegrame în pagina a 4-a.

numărul vagoanelor pe linia Depoŭ Central (Str. Teilor)—Romană—Isvor, puntnd în acelaş timp în legătură directă linia Teilor—Bragadir cu Bariera Moşilor.

De acum înainte va avea loc o pornire regulată din 5 în 5 minute.

INFORMAŢII

Neputinţa liberalilor

Pînă azi liberalii n'aŭ fost în stare să răspundă dorinţei exprimate de M. Sa Regele, ca în faţa gravelor evenimente din afară să se reconcilieze şi să dea ţării pe cel mai bun guvern pe care pot să-l producă.

In loc de reconciliare, cele două tabere se înjură acum ţigăneşte şi abizul dintre dînşii este atît de larg, încît este aproape imposibil să-l mai umple.

După un an şi jumătate de guvernare, partidul liberal s'a uzat atît de mult, încît nu mai poate da un guvern serios, şi chiar în cazul cînd criza ministerială se va sfîrşi azi prin formarea unui cabinet, fie aurelianist, fie sturdzist, saŭ fie chiar concentrat,—credinţa generală e că el nu va dura mult, căci criza parlamentară nu-i va putea da hrana necesară ca să-şi prelungească zilele.

***

M. Sa Regele a primit eri după amiazi, la orele 6, pe d. P. S. Aurelian, cu care s'a întreţinut pînă aproape de orele 7 şi jumătate.

D. Aurelian a expus Suveranului situaţia parlamentară şi a conchis la imposibilitatea de a se reconcilia spiritele iritate din partid şi a se forma un cabinet concentrat.

M. Sa Regele va aviza azi asupra situaţiei.

In afară de d. Aurelian, Suveranul n'a mai primit pe nimeni în cursul zilei de eri.

***

A-seară a circulat zvonul că d. P. S. Aurelian ar fi intrat în negocieri cu d. N. Fleva în vederea formării unui cabinet aurelianisto-flevisto-vernescan.

Această ştire nu s'a confirmat, deşi nu este exclusă posibilitatea ei, în cazul cînd d. Aurelian ar fi însărcinat cu formarea cabinetului.

***

A-seară la orele 9 s'aŭ întrunit într'unul din saloanele otelului Bristol, mai mulţi deputaţi şi senatori aurelianişti şi cantacuzinişti ca să se concerteze asupra situaţiei.

S'aŭ întrunit în total vr'o 30 de persoane, printre cari d-nii C. Dimitrescu-Iaşi, Alecu Morţun, Perieţeanu-Buzăŭ, I. Procopiŭ, C. G. Vernescu, Iunius Lecca, Enăşescu, Gr. Grădişteanu, M. Burileanu, I. T. Buzdugan, P. Chenciu, Constantinescu-Buzăŭ, P. Dancovici, Al. Delimarcu, N. Georgescu, I. N. Guran, Ioan Mincu, Iulius Iulick, etc.

Foştii miniştri, precum şi mai mulţi aurelianişti, aŭ lipsit de la consfătuire, din care cauză nu s'a luat nici o hotărîre.

S'aŭ ţinut mai multe discursuri anti-sturdziste, dar cu tendinţe de reconciliare cu cantacuziniştii.

———

In consiliul de generali ţinut Joi la ministeriul de rezboiŭ s'aŭ discutat mai multe chestii relative la apărarea ţării.

Mai întîiŭ s'a dezbătut asupra celui mai practic mod de a se concentra cît mai repede rezervele armatei, cum şi mobilizările parţiale.

S'a luat apoi în discuţie sistemul de fortificaţii improvizate pentru apărarea podului de pe Dunăre.

———

Congresul corpului didactic se va ţinea anul acesta la Constanţa, în zilele de 17, 18 şi 10 Aprilie.

Se va discuta programa şcolei enciclopedice, intermediară între cursul primar şi cel special—în care se cuprinde şi cursul superior al liceelor actuale — şi anume:

a) Cîte clase trebue să aibă această şcoală;

b) Obiectele de studiu a acestei şcoli:

c) Quantumul fie-cărui studiu.

Afară de aceasta se va mai discuta şi chestiunea dacă societatea trebue să continue mai departe cu o existenţă mai sigură, ori să se declare dizolvată.

———

Viena, 27 Martie.

D. Lueger a fost ales primar al Vienei, cu 93 voturi din 132 votanţi.

———

Colectiviştii aŭ ţinut o nouă întrunire în vederea alegerei de la 3 Aprilie, în coloarea de Negru.

Intrunirea a fost prezidată de farmacistul Marcovici.

ZIARELE DE AZI

Revenirea d-luĭ Sturdza şi Presa

Simpla ipoteză — de altminterea nebazată pe nimic — că d. Dumitru Sturdza ar putea să revie în capul guvernului a stîrnit o furtună în Presa bucureşteană.

Nimeni nu vrea să audă de aşa ceva şi toate ziarele privesc ipotetica revenire a d-luĭ Sturdza ca o adevărată sfidare a ţărei, sfidare ce ar avea cele mai rele urmări.

Dreptatea, ziar liberal, scrie în această privinţă:

Se duc guvernele cum s'ar duce subcomisarii, fără nici o formă legală şi fără nici o respectare a drepturilor constituţionale.

Este probabil,—dac'ar fi să credem unele versiuni,—ca prin *fuga* aceasta să se mascheze reintoarcerea odioasei personalităţi a d-luĭ Sturdza.

Noi nu credem că s'ar găsi cine-va care să mai încerce această glumă. Nu credem că, după ce de-abia s'a restabilit un moment liniştea în ţară, s'ar găsi o minte sănătoasă care să împingă din nouŭ la dezordine. *Căci venirea d-luĭ Sturdza este sinonimă cu o revoltă cetăţenească. Ea ar fi de natură a aduce după dînsa turburări grave în ţară.*

In ziua 'n care Dimitrie Sturdza ar călca pa pragul guvernului, s'ar petrece scene pe care nu credem să le dorească cine-va.

Lumea Nouă, organul socialiştilor, de şi cochetează cu partidul liberal, totuşi nu se poate opri de a ataca pe d. Sturdza:

După o serie de inepţii ale şefului partidului liberal şi după ruşinoasa retragere a acestuia, se nemerise să vie la cîrma ţărei un guvern mai cum se cade, mai cu tendinţi înaintate în ce priveşte reformele trebuitoare poporului nostru, un guvern mai cinstit. Şi după ce acest guvern a ajuns să repare cu atîta greutate reaua stare de lucruri moştenită, a trebuit să se retragă, victimă a intrigilor şi cancanurilor unei politice desfrînate, după o altă serie de inepţii a aceluiaşi şef de partid...

Ce privelişte stupidă?

Timpul scrie, sub titlul «Agonia regimului»:

D. Sturdza nu mai are nici autoritate nici prestigiul necesar; el va putea înjgheba un guvern violent, dar nu un guvern tare.

D. Aurelian n'are nici energia, nici darul de a ralia împrejurul său elementele răsleţe ale partidului. Dacă el n'a putut merge cu un cabinet format cu consimţimîntul şefului şi avînd majoritatea în Parlament, cum ar putea merge, cînd ar forma un guvern în contra d-luĭ D. Sturdza?

Cum se vede, criza se prezintă în condiţiuni excepţional de grave pentru liberali; orî-ce soluţiune conduce neapărat la noui frămîntări; orî-ce combinaţiune ministerială liberală ar eşi din criza actuală, ea va reprezenta agonia regimului.

Adevărul zice următoarele, în prevederea veniriĭ d-luĭ D. Sturdza:

De acum vom fi nevoiţi să începem lupta fără preget, lupta de răsturnare, *lupta de conservaţiune a ţărei oi a demnităţei ţărei* lupta în potriva omului nefast al căruia regim a fost un şir nesfîrşit de umilinţe şi de brutalităţi.

Acum cînd evenimentele sunt atît de grave şi cînd în capul ţărei se cerea un guvern popular, simpatic şi moderat, iată că partidul liberal ne gratifică cu un cabinet care este o provocare impertinentă la adresa ţărei.

Dar se înşală amarnic colectivitatea dacă îşi închipuie că şi-a întărit poziţiunea readucînd pe sinistrul Mitiţă la guvern. Puţin şi această colectivitate va vedea, puţin şi se va convinge că aceasta a fost cea mai ireparabilă a ei rătăcire.

Numele luĭ Sturdza e prea urît în ţară, numele luĭ e prea blestemat în toate unghiurile locuite de romîni, pentru ca reapariţiunea sa la putere să nu reaprindă patimile şi să nu readucă ţara aproape de războiu civil.

Din toate piepturile romîneşti aicî în Romînia liberă, peste munţi în Ardeal, peste Dunăre în Macedonia, trată suflarea va scoate un strigăt uriaş.

Jos regimul luĭ Dimitrie Sturdza!

Constituţionalul dovedeşte mai întîi că nu se poate ca d. Aurelian să fi demisionat pentru a reveni; şi apoi zice:

Odată admisă ideia că demisiunea d-luĭ P. S. Aurelian e definitivă şi iremediabilă, caracterul crizei prin care trece guvernul este foarte grav, mai grav de cît a părut multor din majoritate.

In adevăr, toate combinaţiunile logiceşte posibile aŭ fost făcute pentru a da ţărei un guvern liberal tare; dar nu s'a putut reuşi la aşa ceva. *Şi ar fi o reîncepere a unei triste experienţe de un an şi jumătate dacă s'ar reveni la un guvern Dim. Sturdza.* De aceea în logica lucrurilor este că partidul liberal şi-a trăit de astă dată traiul la putere şi că trebuie să se retragă în opoziţie, pentru a medita asupra cestiunei cum se capătă şi cum se perde puterea, învăţînd cu chipul acesta cum ea se păstrează.

Ziarele guvernamentale

Din cele două ziare guvernamentale, unul, *Voinţa Naţională*, vorbeşte în mod vag asupra crizei.

Voinţa Naţională, după ce recunoaşte că aŭ fost dezbinări grave în partidul liberal, că guvernul Aurelian, fie din vina sa, fie mai mult dintr'a unor amici rătăciţi, n'a adus împăciuirea, ci dimpotrivă lucrurile aŭ ajuns pînă la o situaţiune «ce nu se mai putea prelungi»; după ce pomeneşte de încercarea aurelianiştilor de «a suprima politiceşte pe unii oameni cari şi ei sunt forţe reale în partid» şi de «a întemeia un guvern tare şi durabil pe ruinele unei părţi chiar a partidului», încheie astfel:

Nu putem, poate, să ne dăm încă bine seamă de motivele, negreşit reale şi foarte întemeiate, cari aŭ oprit pe d. Aurelian de a pune capăt, cînd lucrul era încă cu totul facil, unei situaţiuni care de mai mult timp se desina şi mergea agravîndu-se; dar persistăm a crede că domnia-sa, cu concursul tuturor bune-voinţelor cari nu i-ar fi lipsit, cu caracterul său şi cu temperamentul său, n'ar fi întîmpinat piedici serioase pentru a rămînea în capul guvernului şi a îndruma, spre satisfacţia generală, partidul şi afacerile Statului pe calea cea mare şi sănătoasă.

Astăzi, negreşit, situaţia e mult mai grea, *dar nu e imposibilă.* Avem credinţa că nimic nu e compromis şi că totul poate fi îndreptat. De puterile noastre nici odată nu ne-am îndouit.

Liberalul e mai lămurit; el vorbeşte de revenirea companieĭ Sturdza-Stătescu:

Atît interesele partidului liberal, cît şi situaţia internă şi externă a ţărei cereaŭ ca frînele guvernului să fie reluate de aceea cari, prin experienţa lor, prin tactul şi energia ce aŭ arătat în multe momente dificile ale istorieĭ noastre, se bucură de cea mai înaltă autoritate politică atît înăuntru, cît şi în afară şi reprezintă directiva cea mai indicată în împrejurările prin cari trecem.

Cabinetul demisionat va avea meritul de a-şi fi dat seamă de această situaţie şi de a nu se fi înşelat asupra interesului ţărei, asupra interesului partidului.

«Sine ire», el cedează locul celor hotăriţi de partid şi de însăşi logica situaţieĭ a avea guvernarea definitivă a ţărei, atît timp cît partidul liberal stă la cîrma Statului, convins că 'şi a făcut datoria în mod îndoit: stînd la putere cîtă vreme era necesar şi în interesul partidului şi plecînd acum cînd tot interesul partidului întărit printr'un interes naţional suprem cere revenirea conducătorilor efectivi ai partidului liberal.

DIN ORIENT

Canea. 27 Martie.

Insurgenţii aŭ atacat diferite puncte ale insuleĭ şi aŭ pus mîna pe cîte-va tunuri.

Nottingham, 27 Martie.

Lord Hamilton a pronunţat un discurs în care a declarat că încelînd concertul european aceasta ar putea avea ca consecinţă un rezbel între puterile creştine.—Toţi oamenii de Stat ar trebui să-şi dea toate silinţele să menţină pacea în Europa şi să nu permită Greciei să-şi anexeze părţi dintr'un teritoriŭ străin.

Grecia a înşelat speranţele ce eram în drept să punem în ea; Grecia n'a făcut nimic pentru a desvolta resursele ţării, dar s'a arătat foarte dibace în intrigi politice.

Londra, 27 Martie.

Se anunţă din Constantinopol ziarului «Standard» că consiliul de miniştri a decis în principiu alaltă-eri să procedeze la evacuarea Creteĭ, presupunînd că puterile ar garanta mai întîiŭ rechemarea trupelor greceşti şi pacificarea insuleĭ.

Canea, 27 Martie.

Un incendiŭ a isbucnit la Candia. Episcopatul a fost distrus. Cuartierul grecesc a fost scăpat de Italieni.

Insurgenţii, cari aŭ cu ei patru tunuri, blochează fortul Kissamo. *In faţa fortului sunt două corăbii austro-ungare şi două engleze.*

Tulon, 27 Martie.

Două compănii de infanterie de marină aŭ plecat în Creta.

A se citi urmarea şi Ultimele Telegrame în pagina a 4-a.

AVIZ

Intr'o familie onorabilă, Bucureşti, str. Justiţiei, No. 23, se primesc în pensiune copiĭ în vîrstă de 8 pînă la 15 ani, spre a urma la şcoală. Aŭ toată îngrijirea părintească şi hrană bună.

UN TINAR absolvent a 4 clase gimnaziale, fost telegrafist doreşte a ocupa un loc ca secretar de avocat. A se adresa sub iniţialele P. A. D. strada Sf. Ionică No. 4.

Avis Important!!!

Intregul Mobilier al Hotelului d'Orient din Capitală, în starea cea mai perfectă, se vinde şi în parte, chiar de acuma.

A se adresa la d. **Henry Blumenfeld**
Calea Victoriei, 200.

AGENCES DES GRANDS MAGASINS DU OUVRE DE PARIS

Bucureşci ,2,—Strada Nouă, 2.—Bucureşci

DIN CAUSA MĂRIREI ŞI SCHIMBĂREI LOCALULUI CE OCUPA pentru moment Agenţia a pus în vînzare

Fără adaus de 25 %, şi cu preţuri reduse

Toate Mărfurile şi Esantilonele ce posedă

Este în interesul publicului şi clienţilor de a profita de acestă ocasiune adevărat avantagioasă.

Vînzarea va dura **patru săptămîni**, cu începere de la 20 Februarie 1897.

Biblioteca pentru toţi

a 30 bani numărul

A. Vlahuţă, Icoane şterse (Nuvele)
L. Bachelin, Castelul Peleş (Descriere)
M. Dumitrescu, Novele
D. Teleor, Schiţe Urmoristice
A. Paun, Povestea Vorbii
Ionescu Gion, Istorice
Goethe, Werther (Roman)
Wildenbruch, Doui Trandafiri (Nuvele)
Bourde, Patriotul
Radu D. Rosetti, Din Inimă (Poesii)
Pecaud şi Baude, Convorbire despre Artă
Tennyson, Enoch Arden (Poemă)
Augier & Sandeau, Ginerile luĭ Poirier (Teatru)

CONST. HAMANGIU

Scriitori şi Artişti

Studiŭ asupra dreptuluĭ lor.
De vînzare la toate librăriile.
NICOLAE IDIERU

Economie Politică

Vol I. leĭ 4,50.—Vol II, leĭ 4.
Editura CAROL MÜLLER.

Anunciŭ

De vînzare saŭ de ***închiriat*** o casă elegantă în strada Lucaci No. 64 bis. Casa se compune din 7 camere pentru stăpîni, bucătărie, spălătorie, pivniţă, curte spaţioasă, apă şi gaz.

SOCIETATEA ROMÎNA

de Asigurări Generale din Bucureşti

Avem onoare de a aduce la cunoştinţa onor Public că de astă-zi chiar, am început operaţiunile de asigurare pentru transporturi: maritime, fluviale şi pe uscat şi că în curînd vom începe şi operaţiunile pentru cele l'alte ramuri de asigurări.

Pentru toate cercurile de asigurări rugăm de a se adresa, pînă la alte dispoziţiuni, *la sediul nostru la Brăila.*

Direcţiunea.

Brăila, 25 Martie 1897.

ACADEMIA ROMÂNĂ

ANUNCIU

In ziua de 18 Aprilie a. c., ora 2 p. m., se va ţine licitaţie publică prin oferte sigilate în localul Academieĭ Romîne, Calea Victoriei, 135, pentru arendarea pe un period de şeapte ani, cu începere dela 23 Aprilie 1898 pînă la 23 Aprilie 1905, a următoarelor moşii:

1. **Fundu-Chiselet** cu balta şi mora ei din jud. Ilfov.
2. **Roşiorii** cu morile ei din jud. Sûceava.

Condiţiunile de arendare se pot vedea în orî-ce zi de lucru de la orele 2—5 p. m. în cancelaria Academieĭ.

A SOSIT
LA
Croitoria Centrală

5, Pasagiul Român, 5
Un bogat asortiment de stofe engleze pentru comande.
Croială elegantă. — Preţuri moderate.

PAPIER HIGH-LIFE
FUMEZ LE
PANAMA
PANAMA
PANAMA
Ou ne fumez pas
Deposit general Creangă & C. Bucureşti
Strada Pinzari No. 10-14.

A. FIALKOVSKY

SALĂ DE CONSUMAŢIUNĬ
Piaţa Teatrului
BERE de BRAGADIRU
Paharul mare 45 bani, Paharul mic 20 bani

Vinul Beef Lavoix

pregătit de către *d-rul Pillet din Paris* cu bază de carne, quinquină şi fosfat de calce. Acest vin *care în Franţa este protejat de către corpul medical, este indispensabil în formaţiunea şi nutriţiunea oculuĭ, nervilor şi a cărneĭ musculare.* Vinul Beef-Lavoix, *estesun adevărat aţiment*, şi represintă valoare a 50 *grame de carne priu ½ pahar de vin.* El pe lîngă că este folositor copiilor, este indispensabil anemicilor şi persoanelor vristnice.

Intrepo»it: Aveneua Victorie, 5, la Paris. Detail: la far. Bru, Altiu Rosu, Thüringer şi la toale farmaciile din ţară.

Biscuiţiĭ d-ruluĭ Ollivier din Paris

Vindecarea radicală a boalelor sifilitice recente saŭ învechite la bărbaţi, femeĭ şi copiĭ Academia Naţională de medicină din Paris, a declarat în raportul său către guvernul francez că *Biscuiţiĭ Ollivier* pot aduce *mari folaose omenireĭ.* Biscuiţiĭ Ollivier sunt *singuriĭ cari aŭ fost aprobaţi de către Academia de mediicnă şi singuriĭ cari aŭ primit din toată lumea o recompensă naţională de 24000 leĭ.*

Biscuiţiĭ Ollivier sunt adoptaţi în toate *spitalurile din Paris. Tratament lesnicios, rapid şi economic.* Intreposit general: str. Rivoli No. 3 în Paris. In detail: Farm. Brus, Altîn, Roşu Thüringer şi în toate farmaciile din ţară.

MIHAI CERKEZ

AVOCAT
Brăila, Strada Regală No. 1.

CONSTANTIN SIMIONESCU

Doctorand în medicină
Paris, Boulevard Montparnass, 152, Paris
Stabilit de mai mult timp în Paris şi fiind în relaţiĭ cu toţi specialiştiĭ şi celebrităţile medicale din Paris, pot oferi serviciile mele persoanelor cari vin la Paris să se consulte cu Dr. specialişti, asemenea se pot cea consultaţiune şi prin corespoadenţă.

DR. STERIE N. CIURCU

IX Polikangasse—No. 10. Viena
Consultaţiuni cu celebrităţile medicale şi cu specialiştiĭ de la facultatea de medicină din Viena.

Doctorul Galimir

de la facultatea din Paris
Special pentru boalele de stomac
27— Strada Doamneĭ—27
Consult. 2—4

Inainte de a cumpăra orî-ce Maşină agricolă saŭ industrială, cercetaţi Marele Deposit de tot felul de Maşine şi Unelte agricole saŭ cereţi Catalogul ilustrat al caseĭ:

EUGENIU BEHLES

REPRESENTANT ŞI DEPOSITAR AL RENUMITEĭ FABRICĬ
TH. FLÖTHER din Germania
Bucureşti, Strada Bibescu-Vodă, 1, 2 şi 4.

LOCOMOBILE şi TREERĂTOARE

Premiată cu MEDALIA DE AUR la concursul de la Herăstrău 1891

Cel mai mare deposit de: PLUGURĬ UNIVERSALE, de oţel, perfecţionate
PLUGURĬ cu 2, 3 şi 4 brazdare, tot-d'a-una 400—500 în deposit

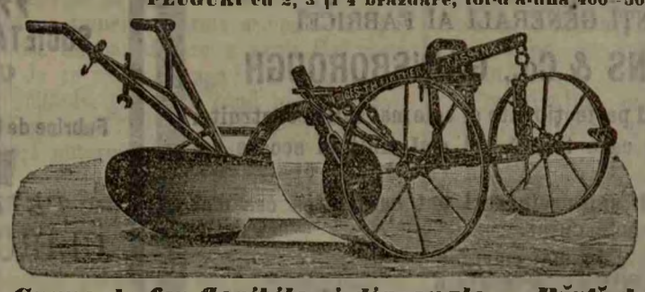

PLUGURI
cu semănătorĭ de porumb
PLUGURI NORMALE
Semănătorĭ, Triorĭ, Vinturătorĭ, Greble de Fîn, Batoze de Porumb.
MAŞINE
da TĂIAT PAE şi FÎN
RARIŢI, CULTIVATORI TĂVĂLUCI
Mori Transportabile
Pive de postavuri
Maşine de scărmănat lînă
Grape de fer flexibile şi diagonale. — Părţi de rezervă. — Curele de transmisiune.—Pietre franceze de moară
Secerătoare simple „Continental" şi „Cositoare"
precum şi renumita
SECERĂTOARE „BONNIE"
Cu aparat de legat snopĭ ☛ CU TĂIŞUL LA DREAPTA ☚
CEA MAI SIMPLA, USOARĂ ŞI SOLIDA, CONSTRUITA CU TOTUL DIN OŢEL
Ultima perfecţiune Model 1897 din renumita fabrică
Johnston Harvester Co. Batavia (America)
Garanţie pentru buna functionare şi material solid

www.dacoromanica.ro

ULTIME INFORMATIUNI

Mersul crizei

Consfătuirea aurelianisto-vernescană-cantacuzinistă, ţinută la Hotel Bristol, a ales o delegaţie de cinci, care s'a dus azi la amiazi la d. D. Giani, preşedintele Camerei, şi l'a invitat «în numele majorităţei parlamentare» să facă demersuri pe lîngă d-nii Sturdza şi Aurelian ca să-i împace.

In caz dacă împăcarea nu se poate face, «majoritatea parlamentară» e hotărîtă a susţine orî-ce formaţiune ministerială prezidată de d. P. S. Aurelian.

Delegaţia a fost compusă din d-nii C. Dimitrescu-Iaşi (aurelianisto-cantacuzinist), Poenaru-Bordea (cantacuzinist), P. Missir (aurelianist), Enescovici (vernescan) şi Constantinescu-Buzeu (aurelianisto-cantacuzinist).

***

M. Sa Regele n'a însărcinat încă pe nimenî pînă la ora 1 cu formarea cabinetului.

Suveranul a primit azî la orele 10 pe D. Vasile Lascar, cu care a lucrat pînă la orele 11.

La orele 11 şi jumătate M. Sa a prezidat solemnitatea instalării noului episcop de Roman, P. S. Sa Ioanichie Floru Băcăoanul.

***

Prin cercurile guvernamentale ia tot mai multă consistenţă credinţa că d. Dimitrie Sturdza a devenit aproape imposibil de a forma un cabinet şi că M. Sa Regele va însărcina tot pe d. Aurelian să formeze un cabinet, dacă se poate concentrat.

***

Dacă pînă diseară nu se va forma noul cabinet, aurelianiştii se vor întruni la o nouă consfătuire, hotărîţi a pune la cale o manifestaţie antisturdzistă.

Ministerul instrucţiunii publice va fi autorizat a cheltui suma de 780 mii lei pentru continuarea restaurărei teatrului naţional din Bucureşti.

Pentru acoperirea acestei sume, guvernul va fi autorizat să emită rentă amortisabilă.

Proiectul de lege, în acest sens, a şi fost depus în Cameră.

«Liberalul» de Marţi, 25 Martie, vorbind de alegerea de la 3 Aprilie viitor, spune că «d. Sfetescu a chemat la sine pe d. dr. Belciugăţeanu, stimatul şi influentul alegător din Negru, şi i-a făcut propunerî ca să treacă la conservatorî».

«Răspunsul d-lui dr. Belciugăţeanu, afirmă foiţa colectivistă, cred că le-a mers la inimă conservatorilor».

Cât de mult le-a mers conservatorilor la inimă răspunsul d-lui dr. Belciugăţeanu, o poate dovedi următoarea petiţie adresată preşedintelui clubului conservator din Capitală:

Domnule Preşedinte,

Fiind membru al partidului conservator, vă rog să bine-voiţi a mă admite între membrii acestui club.

Primiţi, vă rog domnule Preşedinte, încredinţarea osebitei mele consideraţiuni.

Dr C. Belciugăţeanu.
Calea Moşilor 205

Fără să mai insistăm asupra faptului, petiţia aceasta dovedeşte că Liberalul *a pierdut o bună ocazie de a tăcea.*

Ştirî militare

In serviciul artilerieî, obuzele vechî aŭ fost schimbate. S'a admisun noŭ sistem de obuze franceze, carî aŭ însuşirile şi ale obuzelor şi ale mitraliilor.

Ca pulbere de tun, s'a adoptat pulberea fără fum a loc.-colonelului Iliescu.

Pentru obuze s'a adoptat o pulbere străină care face mult fum, în scopul perfecţionărei tirului.

Modificările acestea aŭ şi fost introduse în serviciul artilerieî; în urma dispoziţiunilor luate. Ele daŭ rezultate excelente.

***

Regimentele de dorobanţi din raionul fortificaţiilor Focşani-Nămăloasa aŭ primit ordinul ca, în cel mai scurt timp, să echipeze batalioanele lor permanente, conform art. 114 din regulamentul de mobilizare.

Ordinul ministerial mai dispune ca aceste batalioane vor fi gata de plecare în orî-ce moment.

Regimentele carî aŭ primit asemenea ordine, sunt cele următoare: Tutova, Tecuciŭ, Covurluiŭ, Brăila, Buzăŭ, Putna şi Ialomiţa.

***

La 15 Martie trecut, a expirat termenul de vizarea livretelor miliţienilor.

Statul major al armatei se ocupă acum cu luarea dispoziţiunilor necesare pentru cazul cînd miliţienii ar fi chemaţi să facă serviciul de garnizonă, în locul armatei active.

Şcoalele române din Macedonia

D-nii C. I. Cozmescu, directorul liceului romîn din Bitolia şi N. Maimuca, secretarul eforiei şcoalelor din Macedonia, după ce mulţumesc d-luî G. Gr. Cantacuzino, senator pentru ajutorul ce a bine-voit a trimete şcoalelor romîne de acolo, fac—într'o mişcătoare adresă—o complectă expunere a nevoilor poporului romîn din acea parte a imperiului Otoman:

«Ne vine a crede, d-le Senator, că aveţi de aproape cunoştinţă de nevoile şi nenorocirile, ce îndură poporul romînesc de aicî. Nu aŭ fost de ajuns toate suferinţele morale şi materiale, ce el a îndurat în cursul secolilor din partea nemiloşilor inamicî, nu ajung conspiraţiile criminale ale acestor inamicî, carî plănuesc chiar pe faţă desfiinţarea luî de pe suprafaţa pămîntuluî, dar, spre culmea batjocorei destinuluî, a mai trebuit ca să vie şi guvernul romînesc ca să-l persecute în chipul cel mai neomenos.

Această afirmaţiune este revoltătoare, dar din extremă nenorocire ea este cît se poate de adevărată. Cînd se încredinţează absolut fără de nicî un control conducerea imposantei chestiune de aicî unuî om lipsit de cele mai elementare sentimente naţionale şi umanitare, cînd guvernul romînesc nu dă cuvenita atenţiune numeroaselor şi repetitelor jalbe, ce i s'aŭ înaintat, în contra acestuî nefast om, din partea profesorilor şi a romînilor din Turcia, atunci de sigur aceasta face pe mai toţi de aicî să creadă că cei din Romînia nu aŭ forţa morală de a lucra pentru marea idee romînească, că ei aŭ făcut budgetul şcoalelor noastre ca să-l speculeze pe seama arominilor, că ei nu urmăresc aicî o idee naţională ci religioasă, făcînd trebuile altora în dauna romînismuluî.

«Cu un cuvînt, mult stimate d-le Senator, ar fi fost de o mie de orî mai bine dacă n'ar fi existat şcoalele aromîneştî pînă'acum, de oarece aşa cum ele aŭ fost administrate şi supravegheate aŭ compromis mult mişcarea naţională în faţa arominilor şi inimicilor noştri, iar Romînia, care prin această chestiune a intrat în luptă de rivalitate cu Grecia şi Bulgaria, trebue s'o mărturisim că a perdut mult din vaza şi respectul ce trebuia să aibă în părţile noastre, rămînînd cu totul inferioară acestor state micî, dar valoroase.

Din norocire şi spre consolarea Naţiuneî sunt încă oamenî în Romînia, carî în anii din urmă aŭ priceput în deajuns îngrozitoarea realitate a stărei causeî româneştî de aicî şi îşî aŭ dat toată silinţa ca să îndepărteze răul şi să-l asigureze isbînda printr'o nouă organizaţie a şcoalelor, prin înfiinţarea institutuluî eforieî şi înfiinţarea consulatuluî român la Bitolia, centrul aromânismuluî.

«Deşi, spre marea nenorocire naţională, în locul acestor iluştri patrioţi aŭ venit pe neaşteptate la putere patrioţi falşi şi fără scrupul carî s'aŭ grăbit ca să sfărîme mult frumoasa operă, a căreî iniţiator şi aprig apărător a fost nemuritorul şi etern regretatul Alexandru Lahovarî, totuşî bunii aromînî nu disperă şi luptă cu înverşunare în contra celor mai aspre nevoî, avînd deplină încredere în reuşita dreptei cause pentru care ei se sacrifică, căcî bunii şi cinstiţii patrioţi din România cu ei sunt.

«Guvernul nostru imperial, mult stimate d-le senator, este dispus ca să acorde aromânilor drepturî excepţionale, după cum a făcut cu recunoaşterea Eforieî ca instituţie naţională, căcî organizarea şi întărirea elementului aromânesc este în folosul său; dar el este paralizat în bine-făcătoarea sa acţiune prin necaracterizabila atitudine a guvernului românesc, care sacrifică pe toţi aromînii pentru un individ, urît şi despreţuit de toată lumea.

«De sigur, dacă guvernul romînesc ar fi dispus ca să lucreze aicî în adevăratul sens naţional, elementul aromânesc are să se consolideze uşor şi unit cu cel albanez ar putea cu succes ca să ţie piept în contra tendinţelor panslaviste şi greceştî. Nu este îndoială pentru noî, mult stimate d-le senator, că gloria de a fi lucrat în acest senz are să aparţie partiduluî, din care cu onoare faceţi parte şi de aceea noî ca şi fraţiî transilvăneni, aşteptăm cu nerăbdare sosirea luî la putere.

«Pîn'atunci însă, mult stimate d-le senator, este de absolută trebuinţă ca instituţia Eforieî să fie înfiinţă, căcî distrugerea ei poate să fie nereparabilă. D-voastră, marele nostru binefăcător şi romîn, aţî salvat-o de la moarte sigură, căcî fără de ajutoarele d-voastră ea nu putea să mai existe. Pentru aceasta aromînii aŭ să vă fie etern recunoscători.

Primiţi vă rugăm, mult stimate d-le senator, asigurarea profundeî stime şi recunoştinţe, ce vă păstrăm.

Bitolia, 17 Martie 1897.

C. I. Cosmescu
Directorul Liceului Român

N. Maimuca.
Secretar al Eforieî.

SENATUL

Şedinţa de la 28 Martie

Şedinţa se deschide la orele 2.40.

Presidează d. Dim. Sturdza.

Presenţi 94 d-nii senatorî.

Pe banca ministerială d-nii general Berendeî şi Em. Porumbaru.

D. general Berendeî depune proiectul de lege pentru chemarea sub drapel a contingentului 1898.

Şedinţa se ridică; d-nii senatorî trec în secţiuni.

CAMERA

Şedinţa de la 28 Martie

Şedinţa se deschide la orele 2 şi 30 minute.

Prezidează d. D. Giani.

Prezenţi 145 deputaţi.

D. Preşedinte D. Giani. Ne avînd încă guvern nu putem ţine nicî astă-zî şedinţă. Dea D-zeŭ ca şedinţa de mîine să fie mai bună.

Şedinţa se ridică.

D. Ienacovicî propune membrilor Camereî de a rămînea în incintă pentru a se consfătui asupra situaţiuneî încurcate în care se află partidul.

DIN ORIENT

SERVICIUL NOSTRU SPECIAL

Viena, 28 Martie, ora 1.

Ambasadorii din Constantinopol chibzuesc serios asupra importanteî chestiunî dacă trebue să se permită cretenilor să-şi aleagă eî singurî un Domnitor.

Grecia ar fi favorabilă uneî asemenea soluţiunî.

Viena, 28 Martie.

Sultanul a trimis Ţaruluî o scrisoare în care îî mulţumeşte pentru energia cu care apără Turcia.

M. Ring

Atitudinea Puterilor

ANGLIA

Londra 27. Martie.

«Camera comunelor».—D. Curzon declară că guvernul nu ştie nimic în privinţa uneî propunerî formale a Franciei tinzînd la apropiata evacuare a Creteî, de către trupele turceştî. — Francia n'a făcut de cît să ceară părerea puterilor, dintre care multe cred că plecarea trupelor turceştî trebue să fie precedată de rechemarea trupelor greceştî.

«Camera lorzilor». — Această adunare s'a amînat pînă la 3 Maiŭ.

ITALIA

Roma, 27 Martie.

«Senatul» aprobă adresa ca răspuns la discursul Tronuluî.—Adresa exprimă dorinţa ca guvernul, în înţelegere cu puterile, să reuşească să asigure pacea şi dreptatea popoarelor.

Roma, 27 Martie.

«Camera deputaţilor». Ministrul de resbel depune pe biuroul Camereî un proect de organisaţie militară.

Camera începe discuţia asupra interpelărilor privitoare la afacerile din Orient. După ce s'a ascultat mai mulţi oratorî, Camera a amînat pe mîine urmarea discuţieî.

UNGARIA

Budapesta, 27 Martie.

Camera magnaţilor». D. Vecsey desvoltă o interpelare asupra politicei străine şi asupra stării conflictuluî grecoturc.

MIŞCAREA TRUPELOR GRECEŞTI

Constantinopol, 27 Martie.

Se asigură că trupele greceştî de la graniţele Tesalieî şi Epiruluî se urcă la 44000 infanteriştî, 1000 de cavaleriştî şi 114 tunurî.

ŞTIRI ALARMANTE LA ATENA

Atena, 27 Martie.

O depeşă particulară anunţă că Turcii ar fi incendiat prăvăliile creştinilor din Candia.

DIN CRETA

Canea, 27 Martie.

Un pachebot rus, trimes de un încrucişător amic, a sosit în baia Suda, cu un batalion şi 6 tunurî.

Intr'o conferinţă ţinută azî dimineaţă de amiralî, aceştia ar fi invitat pe consulî să deschidă negociarî cu insurgenţii din provincie. Consulii cred că e nefolositor, dacă nu cu neputinţă, de a face cunoscut insurgenţilor cestiunile relative la plecarea trupelor turceştî şi la amănuntele autonomieî insuleî.

Toulon, 27 Martie.

Avisurile «Dague şi Bombe» vor pleca mîine în Creta.

ULTIMA ORA

M. Sa Regele, imediat după învestitura Episcopului de Roman, a conferit un sfert de oră cu preşedinţii Corpurilor Legiuitoare.

La ora 2 fără 5 m. Suveranul a primit pe d. P. S. Aurelian.

Pînă la orele 3 M. Sa n'a însărcinat încă pe nimenî cu formarea cabinetului.

***

D. Eugen Stătescu este aşteptat să sosească astă-seară în Capitală.

***

D. Dim. Sturdza a convocat majorităţile parlamentare la o consfătuire în sala Senatului pentru astă seară, ora 8 jum.

D. D. Sturdza lua astă-zî la Senat interogatorul tuturor senatorilor cari aŭ participat la numeroasele consfătuirî ce aŭ avut loc aseară.

— Eî, ce aţi făcut aseară? întrebă preşedintele pe orî-care senator întîlnea.

D. Sturdza era foarte nervos. Cînd a sosit la Senat era însoţit de d. P. Poni, fostul ministru de instrucţie, în campania căruia lua interogatoriul senatorilor.

***

La 2 ore p. m., a fost chemat la telefon.

Un indiscret, care — din întîmplare —a deschis uşa cabineî telefonice, l'a auzit citînd mai multe nume, între carî pe acele ale d-lor I. Poenaru-Bordea şi Viişoreanu.

Se crede că aceste persoane fac parte dintr'o comisiune însărcinată să trateze cu d. Aurelian, asupra condiţiunilor de împăcare.

***

Asupra relaţiunilor dintre preşedintele Senatuluî şi preşedintele consiliuluî demisionat, ni se comunică — din sorginte demnă de toată încrederea — următoarea scenă:

Ieri dimineaţă, Joi 27 Martie, la 8 ore 55, d. Sturdza era cu trăsura la scara caselor d-luî Aurelian din strada Lumineî.

La sunetul clopoţeluluî, un servitor s'a prezentat înaintea vizitatoruluî.

— E acasă primul ministru? întreabă d. Sturdza.

— Nu ştiu—să vedem, răspunde acesta.

După 5 minute de aşteptare, servitorul se întoarce cu răspunsul că d. Aurelian a ieşit.

Primul ministru era însă acasă, de unde nu a ieşit de cît la un sfert de oră după plecarea d-luî Sturdza.

***

Nervozitatea d-luî Sturdza s'a descărcat astă-zî asupra ziariştilor, cărora le-a interzis circulaţia prin culoarele Senatuluî.

D. Viişoreanu, zelosul secretar, a fost însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestuî ordin, a căruia explicaţie nu se poate găsi de cât în iritabilitatea preşedintelui Senatuluî.

Cea mai bună APĂ MINERALĂ PURGATIVĂ
este aceea de la:
BREAZU-Iaşi
premiată cu **Medalia de Aur** la Expoziţiunea Cooperatorilor din Bucureşti în 1894 şi recomandată cu preferinţă de d-niî medicî. Efect prompt şi sigur.
Dosă mică, gust plăcut.
Cereţi dar numai Apă minerală de BREAZU
care se găseşte la toţi vînzatoriî de APE MINERALE din Ţară.

37 leî! Un ceas de aur 8 carate garantate, cu două capace 50 mm. diametru, 15 rubinuri, regulator de precisie, mers garantat, conservaţiune nelimitată a frumuseţeî capacelor ce costă tot atît ca cele ale unuî ceas de 400 leî,—se vinde un asemenea ceas cu 37 leî. Tot un asemenea ceas, mărime pentru doamne, 36 leî. Un frumos lanţ ce se poate adapta, cu 4 leî. Se trimite franco contra rambursului **M. Rundbakiu, Taborstr 35 Vienne,** Autriche.
Catalog ilustrat se trimite grats şi franco.

Constantin Simionescu
Doctorand în Medicină
Paris, Boulevard Montparnass 152
Stabilit de mai mult timp în Paris şi fiind în relaţiî cu toţi specialiştii şi celebrităţile Medicale din Paris, pot oferi serviciile mele persoanelor carî vin la Paris să se consulte cu Dr. specialiştî, asemenea se poate face consultaţiune şi prin corespondenţă.

FĂRĂ SĂPUN
DENTALBIN
CEA MAI NOUĂ ŞI NEINTRECUTA
CREMA
PENTRU DINŢI, FĂRĂ SAPUN
Acest preparat analisat de Institutele chimice, este cel mai bun pentru albirea dinţilor, întăreşte gingiile, depărtează orî-ce miros al gurei. Este singura cremă care nu vatămă emaliul, lăsînd mult timp un miros plăcut gurei.
Unica cremă care împedică înegrirea dinţilor la fumătorî.
De vînzare la toate farmaciile, drogueriile şi magazinele din ţară.
Preţul unuî tub mare **1 leŭ.**
« « « mic **50 banî.**
Deposite: **PARIS, VIENA, BUCURESCI.**
FĂRĂ SĂPUN

La Typografia EPOCA se află de vînzare hîrtie maculatură cu 40 banî kilogramul în pachete de cîte 10 kil.

WATSON & YOUELL
MAŞINÎ AGRICOLE ŞI INDUSTRIALA
BUCURESCI. — Srada Academieî, 14 (fost Raşca)
REPRESENTANŢI GENERALÎ AI FABRICEI
MARSHALL SONS & Co., GAINSBOROUGH
LOCOMOBILELE, cele mai perfecţionate şi cele mai solid construite.
TREERATOARELE unice care treeră cel mai mult şi scoate cel mai curat.
BATOZELE DE PORUMB, singurele carî bat cantitatea cea mai mare scoţînd boabele curat.
STABILE pentru puterile cele mai marî, cu sau fără condensaţiune, orizontale sau verticale.
CAZANE multitubulare, cazane Cornwall cu unu sau două tuburî de foc.
CAZANE tubulare cu stabilă suprapusă.
CAZANE tubulare cu stabilă dedesupt.
MAŞINI de macadamisat (presat) şosele.

TOT FELUL DE MAŞINÎ AGRICOLE
Cataloage ilustrate gratis şi franco.

„STEAUA ROMÂNĂ"
SOCIETATE AUONIMA PENTRU INDUSTRIA PETROLEULUI
CAPITAL SOCIAL: leî 10,000,000 din care 7,000,000 deplin vărsaţi
Fabrice de Petroleu şi Derivate: BUCURESCI, MOINESCI, MONTEORU
Produsele Fabricelor:
PETROL de regulament (Regal, Prima, secunda)
ULEIURI MINERALE pentru UNS MAŞINI
IN CALITĂŢI SUPERIOARE ŞI ANUME:
Prima, Extra, Regal, Valvolina pentru maşine, Valvolina pentru cilindre
Benzina, Ligroina, Gasolina, Petrolina
RAFINATA ŞI RECTIFICATA DE 650—710
PARAFIA albă de o calitate superioară
Fabrică specială de LUMÎNĂRI
Calităţi: LUX, EXTRA, PRIMA SI SECUNDA
DIRECŢIUNEA GENERALĂ
Bucureşti, Strada Lipscani No. 10, Bucureşti.

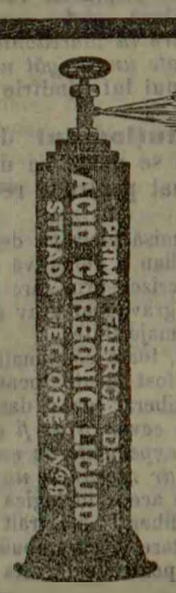

FABRICILE UNITE ROMÂNE
PRIMA INDUSTRIE DE
ACID CARBONIC LICHID
FĂRĂ VITRIOL
Lipsit de orî-ce inconveniente, atît sanitare cît şi technice. Lipsit de gaze streine, lipsit chiar de aer.
GARANTAT, PUR şi FĂRĂ MIROS
Tot d'o dată aducem la cunoştinţă că posedăm şi producem orî-ce articole, fără escepţiune, pentru fabricarea Băuturilor Gazoase şi Ape Minerale.
TURNĂTORIE de ARMĂTURĂ de SIFOANE
Aparate de Debitarea Berii sub presiune de Acid Carbonic
Prospecte se trimit gratis şi franco.

Bucuresti. — Tipog www.dacoromanica.ro No. 3.—Bucuresti.